

er legjobban
A. műsze-
nyi-utca 1.

ba
fizetés mel-
lelmit vég-
lattal bíró
n a kiadó.

ek
ya, ezüstje,
y zálogjegye
hívja meg
rany Bika-

ncsok

vétetnek a
alban.

szedő-
gát

fizetéssel
lékkel

s Kronovitz
la, Debrecen
f-ut 49. sz.

do
Keleti-sor 7.
Salétromos
illetett lévő kö-
hold telek,
néter hosszú,
es, nagy ke-
séből épített
értekezhetni
zák Bankja

ptár

dékre 20

zeni lakos
kényszer-
nirre teszi,
endeletéből
egyezségi
leg új tár-
ber hó 29.
zéki palota

y hitelül:
ároly.

G
ü bőrbaj
legbizto-
CS
4 korona,
10 korona,
5 korona.
Nagykerős.
or, Batáry
ősei, Man-
zy László,
Szebenyi
n, továbbá
ériában.

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

FLÓPIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K., EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

A német császár lemondása

Debrecen, november 9.

Megingott a német trón is Vilmos császár és a trónörökös lemondásával, amely mára befejezett tényvé vált. Nem csupán arról van most már szó, hogy a Hohenzollern-dinasztia mai feje és utódja eltűnik a jövő politikai színteréről, hanem arról is, hogy ez az uralkodóház egyáltalában megmaradhat-e a német birodalom élén?

A királyok rendszerint elkésnek. — Habsburgi Károly is későn szánta el magát arra, hogy nemzetének követeléseit honorálja és Hohenzollern Vilmos se tudta megérteni, hogy a saját személynék a feláldozásával esetleg még megmentheti a dinasztiát. Esetleg: mert a köztársasági áramlat a porosz militarizmusnak szinte tragikus összeomlásával mind erőteljesebb lesz Németországban is, ahol pedig nemcsak úgy néztek fel a császárra, mint a nép vezetőjére, hanem valóságos fogalommal változott Nagy Frigyes óta az, hogy Németország csakis és kizárólag csakis egyeduralkodói irányítás alatt boldogulhat. Evolucionális érzés volt ez a német népben, de minden evolúciónak megvan a maga revolúciójára és a forradalmi gondolat most elemetáris erővel tör utat magának a német népben, annak a rettenetes katasztrófának a láttára, amelybe Hohenzollern Vilmos a német birodalmat döntötte. A császári politika, amely teljesen a német imperiálizmus karmaiban vergődött, mert görcsösen ragaszkodott az „isteni küldetés” hitéhez, odajuttatta a német népet, hogy még a nagy egység is, amelyet Bismarck és Moltke olyan hatalmas energiával teremtettek meg, bomladozófélben van. mibe.

És éppen ez a bomlási processzus teszi kérdésessé, hogy az a nemzetgyűlés, amelyet a németek most egybehívának, hogy döntson a német nép államformája felett, egyöntetű határozattal tudja-e majd a német nemzetek jövő sorsát biztosítani? Inkább az látszik valószínűnek, hogy a nagy Németország újra kisebb egységekre fog szétbomlani és ismét kialakulnak majd azok az önálló államok, amelyeket Bismarck összekovácsolt. Hogy így lesz-e, ebben a pillanatban nem lehet megállapítani, de az bizonyos, hogy a porosz hegemonia, amely Németországot a maga imperiálista politikájával ebbe a szerencsétlen háborúba belesodorta, teljesen elvesztette a hatalmát.

Négy esztendő együttes és keserves küzdelmei után elszakadtunk Németországtól; de azért szimpátiával nézzük a német nemzetek önmagukat ujjaalakító munkáját, mert a német népet nem lehet felelőssé tenni vezetőinek hibáért. És Európa jövő állandó békéjének biztosítása érdekében is kívánatos, hogy a német nép megtalálja azt a helyes utat, a melyet ebben a helyzetben követnie kell.

Vilmos német császár lemondott a trónról

Lajos bajor király Svájcba menekült

Berlin, november 9. Hivatalosan jelentik: Vilmos német császár és porosz király elhatározta, hogy a maga és a trónörökös nevében lemond a trónról. Miksa bádeni herceg birodalmi kancellár egyelőre megtartotta hivatalát és a trónöröklés rendjével és a régensséggel összefüggő kérdések, szabályozása fogják a feladatát képezni.

A kancellár javasolni fogja, hogy Lieberth képviselőt bízzák meg a kancellári teendők ellátásával és hívjanak egybe nemzetgyűlést, amely döntson a német nép állandó alkotmányiormája felett, ideértve azokat a népeket is, amelyek a jövőben a német birodalom határain belül kívánnak élni. Ezt az alkotmányozó gyűlést az általános választások azonnali kiírása után fogják egybehívni.

Berlin, november 9. Vilmos császár lemondása ügyében még a legutolsó percben is akciót kíséreltek meg, hogy a jelenlegi helyzetből kivetető utat találjanak és ha csak lehet, megakadályozzák a császár lemondását. A mozgalom vezetői azt indítványozták, hívják össze az általános választások alapján a nemzetgyűlést és az döntse el, hogy a császár lemondjon-e, vagy sem, de a helyzet már akkor annyira feszült volt, a forradalom az egész országban annyira kezébe kerítette a hatalmat, hogy nem lehetett e lépés előtt kiérni. Valószínű, hogy a lemondás már előbb megtörtént volna, ha a császár nem utazott volna a főhadiszállásra a kormány tudta nélkül, ahol környezete oly irányban befolyásolta, hogy elkerülhetetlenül szükséges elhatározását késleltesse. Ez nagyon megnehezítette a kormánynak a császárral való tanácskozását.

A bajor király elhagyta Münchent

Berlin, november 9. Münchenből jelentik Lajos bajor király tegnap elhagyta a várost és Svájcba menekült.

Tirpitz tengernagy megszökött

Berlin, november 9. Hír szerint tegnap este Tirpitz tengernagy, a nagynémetek vezére megszökött Berlinből.

Németország köztársaság

Bécs, november 9. Berlieni jelentés szerint Németországban proklamálták a köztársaságot. Elnökké Eberth szocialista vezért kiáltották ki.

A forradalom az egész német birodalomban kitört

Berlin, november 9. Kölnből, Braunschweighból, Magdeburgból, Schwerinből, Rostock, Drezda, Lipese és más városokból érkezett hivatalos jelentések szerint mindenütt munkás- és katonatanácsok alakultak. A forradalom Németország északi, nyugati és déli vidékein mindenütt terjed.

Berlin, november 9. A forradalmi mozgalom mindenütt elharapózott. Berlin azonban még mentes tőle. A fővárosban még nem alakult munkás- és katonatanács. Ma délelőtt újból megnyílt a telefonforgalom, amely péntek óta el volt zárva. Már egyes vonatok is indultak el Berlinből.

A német flotta egyesült az angol flottával

Berlin, november 9. A Deutsche Weserzeitung jelenti, hogy a német és angol flotta érintkezésbe léptek egymással. Az bizonyos, hogy a német matrózok már huzamosabb idő óta távirati összeköttetésben állottak az an-

gol matrózokkal. Állítólag német hadihajók is találkoztak már angol hadihajókkal, amely alkalommal az angol hajókon is felvonták a vörös forradalmi lobogót. Dixmüindenben a „katonatanács” aláírással ellátott röpcédulákat osztotak ki a következő tartalommal: Előorshajóink egyesültek az angolokkal, ame-

lyeken ugyanolyan állapotok vannak, mint a mi hajóinkon. Allítólag a francia flottánál is hasonló a helyzet.

A berlini katonák csatlakoztak a forradalomhoz

Berlin, november 9. A város helyőrsége csatlakozott a forradalomhoz.

Berlin külső képe

Berlin, november 9. A város óriási fegyveres táborhoz hasonlít. Katonákkal megrakott autók száguldoznak az utcákon. Délnyugaton nagy őrsapatok járják be a várost. Ezen csapatok kéziköcsikát, gépfegyvereket húznak maguk után. Az összes hidakat erős őrségek tartják megszállva. A független szociálisták párttitkárságát rendőrileg bezárták. Két titkárt tartóztattak.

A németek várják a fegyverszüneti feltételeket

Berlin, november 9. A Wolff-ügynökség jelenti: A fegyverszüneti feltételek átadásával megbízott kurír szikratávíróval jelentette, hogy nem lépheti át a harc vonalat, mert a németek még mindig nem szüntették meg a tüzelést. Azt válaszolták neki, hogy a németek egy löszerraktára levegőbe repült. Utasítást kapott, hogy azonnal lépje át a harc vonalat. A fegyverszüneti feltételek megérkezése minden órában várható.

A debreceni vasutasok az ország vasutasaihoz

Debrecen szellemi munkásai a rend fenntartásáért.

A debreceni üzletvezetőség összvasutas-sága tudvalevően még a múlt hónapban kimondta szervezetben való tömörülését és a szociáldemokrata pártba való belépését. Miután egyes vidékeken, de nem a debreceni üzletvezetőség területén, olyan áramlatok igyekeztek érvényre jutni, amelyek nem felelnek meg a vasutasok igazi érdekeinek és a debreceni állásfoglalással ellentétben állanak, másrészt pedig hogy csatlakozásra megnyerjék Magyarországot összvasutaságát, a debreceni vasutasok a következő kiadványt boesátották ki és küldték el Magyarországon minden vasutasának:

Vasutas testvérek!

Eltársak!

Mi, debreceni vasutasok i. évi október hó 26-án tartott nagygyűlésünkön egyhangúlag elhatároztuk, hogy az osztályharc alapján álló Magyar Vasutas köré tömörülünk és belépünk a Szociáldemokrata Pártba, amelyet felhívunk az egységes, legális vasutas szervezet megalakítására!

Vasutas Testvérek! A forradalom előestéjén tet ezen nagy és elhatározó lépésünknek óriási horderejű és történelmi következményű lettek.

Most a független és demokratikus Magyarország megteremtésének reggelén tihozzátok fordulunk vasutas testvérek és felszólítunk titeket, hogy haladéktalanul kövessétek a debreceni kartársaitok példáját.

Szárnyaskerék rabszolgái! Tudjátok meg, hogy a debreceni üzletvezetőség egész területén beosztott vasutasok csatlakoztak mozgalmunkhoz. Tinektek is létérdeketek, hogy csatlakozzatok, mivel sohasem volt olyan nagy szükségünk az összetartásra, mint eme sorsdöntő órákban, amikor mi, a munka-

katonái harcoljuk ki a jövő boldog Magyarországot.

Vasutas Testvérek! Ne hagyjátok magatokat csalfa szavak által megtévesztetni, mert a felfújt hatalom mindenre kész szolgáló felajánlotta ugyan magukat az új Magyarországot vezetőinek, de elveinket nem képviselvény, nem bízhatunk meg bennük. Vasutasok! Ti tudjátok legjobban, hogy mit szenvedtünk el a régi rendszer rabszolgatartó hadától, akik kivették izmainkból az erőt, elméinkből az öntudatot és így elzárták előttünk a haladás útját.

Eltársak! Fontoljátok meg jól, hogy mit tesztek, évtizedek mulasztását kell percek alatt pótolni, az idő sürget — cselekedjétek: jertek oda, ahol ahol mi, debreceni testvéreitek és az egész debreceni üzletvezetőség területén levő vasutasok már ott vannak — a szociáldemokrácia táborába.

Vasutas Testvérek! Elvtársak! Értsétek meg végre, hogy egy mindnyájunkért, mindnyáján egyért!

Debrecen, 1918. évi november hó 8-án.

Bernhárth Sándor, főmérnök, Csathó Béla, géplakatos, Hatvani Sándor, lakatos, Kálmán Sándor, kalauz, Nagy Lajos, asztalos, Nagy Lajos, irodavezető, Reisinger József, mozdonyvezető, Susnik József, főmérnök, Thuróczy István, segédtitkár, Voith György, hivatalnok.

A debreceni vasutasok különben ma tették le az esküt.

A szellemi munkások a nemzetország megerősítéséért

A debreceni szellemi munkások, látva azt az emberfeletti munkát, amelyet a debreceni szervezett munkásság a rend fenntartása érdekében eddig végzett és végez még ma is, részt akar venni a nagy és szép munkában és maga is hozzá akar járulni a rend fenntartásához. Ennek megbeszélése végett most értekezletre jönnek össze s ma a következő meghívást boesátották ki:

Debrecen szellemi munkásait folyó hó 10-én, ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó értekezletre tisztelettel meghívjuk. — Az intéző bizottság.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy mennyire sietnie kell mindenkinek a rendfenntartás munkájában résztvenni. A felszín alatt még mindig van forrongás. Egyetlen embernek sem szabad kivonnia magát a rendbiztosítás munkájából. A szervezett munkásság el nem feledhető és meg nem hálálható nagy és hasznos munkát végzett és végez, de már kimerült a szakadatlan munkában. Ezért és ma még föl sem tárható súlyos okokból siessen mindenki és azonnal jelentkezék valamely szolgálatra. Ha elégséges megbízható embere van a főkapitánynak, csak 4000 ember, a rendet és biztonságot akár garantálhatja is és egy-egy nemzetörnek egy héten legfeljebb két napon kell szolgálatot teljesíteni.

Debrecenben csak van négyezer hazafiasan gondolkodó, kötelességet ismerő férfi?

— Polgári Radikális Párt. A polgári radikális párt tegnap délután 3 órakor a Bika kistermében végrehajtó bizottsági gyűlés keretében népes értekezletet tartott. Az értekezlet a foglalkozási ágak szerinti szakmákat állapította meg. A szakmák szervezésével megbízott elvbáratokat a pártvezetőség arra kéri, hogy holnap (hétfőn) este 6 órakor a párt helyiségében (Bika szálló I. em. 15.) feltétlenül megjelenni sziveskedjenek.

A magyar katonák hazatérése Olaszországból

Az utolsó nap borzalmi a Piavénál

Ma Debrecenbe érkezett az olasz frontról egy debreceni tiszt, aki munkatársunknak elmondotta a legutolsó olasz offenzívát, amely borzalom tekintetében minden eddigi támadást felülmúlt. A fegyverszünet előtti napon az olaszok és angolok rettenetes támadást intéztek visszavonuló csapataink ellen. A Piavénát tankokat hoztak át, amelyek borzalmas tüzet zudítottak a visszavonuló csapatokra. Ennek a tüznek nem lehetett ellenállni. A katonák legnagyobb része megadta magát, a többi pedig elpusztult. Az ezred legnagyobb része fogságba került, ő maga néhány katonával csak úgy tudott megmenekülni, hogy átuszott a Tagliamenton. Elmondta még a debreceni tiszt, hogy Magyarországra való utazásakor, amikor Pécsen kiszállt a vonatból, a pécsi vasúti állomáson már angol csapatokkal találkozott. Hogy fantázia ez, vagy valóság, azt még nem lehet megállapítani.

Nagyon fáradtak az olasz frontról hazatérő szegény magyar katonák, lényükön azért mégis észrevehető egy magasztos érzés: itthon vannak és ezennél, ha kell, csak magyar földet védelmeznek meg.

Egy őrmester elmondja, hogy ők még 28-án indultak el az olasz frontról. Az entente seregei, az angolok, franciák és olaszok, előzőleg rettenetes támadást indítottak. Tankokat hoztak át a Piavén és azokból borzalmas tüzet zudítottak a felbomlott monarchia akkor még együtt harcoló csapataira. Az offenzívának — mondja az őrmester — az entente számára nagy eredmény lett: *akkora győzelmet arattak, mely tulszárnyalta a monarchia hadseregének az olaszok fölött eddig aratott legnagyobb győzelmét.*

Aki tudott, menekült, de igen sokan fogságba estek.

Egy másik katona elmondja, hogy Udínben voltak a kórházban, amikor az ezredorvos összeszedte a magyarokat és felhívta valamennyiüket, hogy *mindenki menjen, amerre tud.* Huszonnyolcadikán így ők is vonatra ültek és négy napi utazás után Budapestre érkeztek.

Arra a kérdésre, hogy tudják-e, hogy a déli fronton fegyverszünet van, a menetelők felkapják a fejüket, egy pillanatig látszik rajtuk a meglepődés, az öröm, majd lemondóan mondják:

— Előbb kellett volna annak lenni. *Mennyi magyar várt mentettek volna meg...*

Amikor a menet a pesti oldalra ért, egy fiatal hadnagy lázas izgalommal állt a katonák elé és parancsot adott arra, hogy a hadtestparancsnokság udvarára térjenek be. A katonák a felhívásnak ellentmondás nélküli engedelmességgel. Valamennyien éhesek voltak és sokan lerongyolódott bakkancsokkal érkeztek meg.

A parancsnokság udvarán a többi katonák örömrivalgással fogadták hazatért társaikat, akik ezután vacsorában részesültek. A déli vasuton most naponta várhatók a katonavonatok beérkezése.

Népvagyon a budai vár

Hány napig lakott Károly exkirály Budán?

A magyar udvarnagyi hivatal szombaton délután táviratilag értesítette a kabinetiroda, hogy a király feloldja hűségi esküje alól a magyar testőrséget, az udvarnagyi hivatalt, a főudvarnagyi bíróságot, a cs. és kir. várkapitányság és kertgondnokság tagjait. A Nemzeti Tanács ugyanakkor népvagyonnak nyilvánította a budavári királyi palotát és lezáratta. A palota őrzésére — nagyszámu testőrséget és rendőrséget adva melléjük — Ladó István testőrfőhadnagyot és Stodolni Jánost, a legfelsőbb udvartartáshoz hat esztendővel ezelőtt beosztott államrendőrségi detektívet rendeltek, akiknek megbízatását a Nemzeti Tanács, a belügyminiszter, a hadügyminiszter és a rendőrfőkapitány írták alá. A várpalotából tehát elvinni bármit is csak ezeknek a kormányzati szerveknek az együttes utasítására lehet. Szent István koronáját és tartozékait ma is ugyanugy őrzi a koronaőr, mint azelőtt. Egyébként semmiféle részről sem kísérelték meg, hogy a palotából valamit elszállítsanak. A királyi családnak magántulajdona ott néhány ruhadarabon kívül nincsen.

Alig két héttel ezelőtt fejezték be a krisztina városi sarok-traktus átalakítását. Az uralkodópár azokat az első emeleti lakosztályokat hozatta rendbe magának, amelyekben Ferenc József és Erzsébet királyné laktak. Falakat építettek, ajtókat vágtak, a királyné szobáit az ő ízlése szerinti világosszínű selyemtapétával húzták át. A berendezést a palota régi butoraiból válogatták össze. A múlt hét elején érkeztek meg Bécsből a lovas testőrök. A király családjával ezen a télen valóban hosszabb időt szándékoztak nálunk tölteni. Elkésett. A budavári palota már nem várja őket. Hívei, szolgálói már nincsenek itt. Az a néhány osztrák udvari alkalmazott, akik a forradalom első hírére nem menekültek haza, tegnap este kapták meg utlevelüket. Gödöllőről is elutaztak az ottrekedt cseh és osztrák lakások és ajtónállók. Az udvari eselődés azon részének, amely azelőtt titkolni igyekezett magyar mivoltát — az osztrák eselődés ugyanis éppoly lenézően és kicsinylően hántak velük, akárcsak valamikor az osztrák urak a magyar urakkal — egyszerre eszébe jutott ismét a magyar szó és itthon maradt. Egy öreg inassai beszélünk. Harminc esztendeig szolgálta a felséges udvart és magyarul jóformán elfelejtett. De nem megy többé Bécsbe. Nincs ott már keresnivalója. Majd leereszkedik valamelyik magyar mágnásházba.

Stodolni detektív privát passzióból lejegyezte mindig, hogy IV. Károly és Zita mennyi ideig tartózkodtak a királyi palotában. Néha egy pár napig, máskor egy pár rövid óráig csak. Ime a jellemző jegyzetek:

1915 augusztus 7-től 11-ig: Károly és Zita mint trónörökösök.

1916 október: Zita és René párizsi herceg. Egy negyedóraig átutazóban. Megnézték a kertet.

1916 december 12-én reggel hétfőn délután négyig. Politikusok fogadtatása.

1916 december 27. Károly és Zita koronázásra jöttek. December 30-án a koronázás. 31-én elutaztak Ottó trónörökössel.

1917 március 8-án: Reggel fél nyolckor érkezett IV. Károly és Zita. Kórházak látogatása, modelliálás Benzurnak. Este féltízkor elutaztak.

1917 április 13-án délután kettőkor IV. Károly és Zita. Másnap délután háromkor elutaztak.

1917 június 8-án reggel fél nyolckor érkezik Károly. Este tízkor elutazott.

1917 június 15-én reggel fél nyolckor érkezik Károly. Délután félhatkor elutazott.

1917 augusztus 20-án: Szent István napján reggel fél nyolckor Károly és Zita. Körmenetben részt vettek. Károly Gödöllőn vadászaton volt. Négy vaddisznót lőtt. Este elutaztak.

1918 január 25-én reggel fél nyolckor ér-

kezik Károly. Wekerle kinevezése. Gödöllőn egy vaddisznót és öt foglyot lőtt. Másnap délután egykor elutazott.

1918 február 11-én délelőtt tizenkét órakor Károly. Este elutazott.

1918 április 15-én reggel félkilenckor érkezik Károly. Politikusok kihallgatása. Délután Gödöllőre ment. Másnap délután autón Alesutra, délután vissza Gödöllőre. Este féltizenegykor elutazott.

1918 május 26-án este hét órakor érkezett Károly és Zita. A keleti pályaudvarról egyenesen az Operába „Daliás idők muzsikája”. Másnap délután félnegykor elutaztak.

1918 október 23-án Gödöllőre Károly, Zita a gyerekekkel. Másnap délután négytől-ötig Károly és Zita megnézték az új berendezéseket. Vissza Gödöllőre. Október 25-én délután IV. Károly király utoljára jelent meg budavári palotájában.

Szerb és cseh csapatok inváziója Magyarországra ellen

A csehek el akarták foglalni Kassát

Budapest, november 9. Torontál vármegye alispánja ma táviratilag jelentette be a belügyminiszternek, hogy a megye területére szerb reguláris csapatok érkeztek, amelyek benyomultak Ferenchalom és Torontál-kéménd községekbe. Az alispán utasítást kért, hogy a megye belső részében levő népvagyonnal mit csináljon.

Ugyancsak ma jelentették a belügyminiszteriumnak Nagyszombatból, amelyet tegnap megszálltak a csehek, hogy két század cseh katonaság Galánta és Érsekújvár felé indult. A galántai állomáson álló páncélvonat parancsnokát nyomban utasították, hogy menjen a csehek elé és fegyverezze le őket. Ma délután újabb páncélvonat ment Budapestről Galánta felé.

Kassai tudósítónk jelenti: Kassa forradalmi éjszakáján emlékeztető események játszódtak le. Az Eperiesen fellázadt 67-es katonák gépfegyverekkel, óriási mennyiségű lőszerrel látták el magukat és rengeteg holmival együtt különvonatra ülve Kassa felé igyekeztek. Itt azonnal sejtették, hogy nem beruggott bandák elszigetelt részeg törekvéseitől, hanem egy régen kieszelte végrehajtásáról van szó. Hatalmukba akarták keríteni a várost s kikiáltani a cseh köztársaságot. Tervük azonban nem sikerült. A kassaiak ébersége folytán nagy katonai készütség várta őket a pályaudvaron s lefegyverezte a gonosz rablókat.

Szenzációs dolgok kerültek felszínre. — Több katona vallotta, hogy Eperiesen felszólították őket, hogy Kassát elfoglalják a cseh állam részére. A 67-esek söpredéke vállalkozott is erre. Hogy a terv sikerüljön, vezetőik leitatott s fanatizált katonai söpredéknek sikerülni fog a védtelen Kassát birtokába venni. Ugy tervezték, hogy majd az egyéb helyekről Kassára érkező rablócsapatok csatlakozni fognak hozzájuk és így urai lesznek a helyzetnek. Ezeket a rablócsapatokat az önkéntes iskola és a 34-ik gy. e. gépfegyveresei szeltek le a pályaudvaron.

Arra a kérdésre, hogy nem szégyelli-e ma

Huszonkét hónapos uralkodása alatt tehát Károly összesen alig tíz napot töltött királyi házában.

A budavári palotát semmi sem karakterizálja annyira, mint az a körülmény, hogy egyetlen könyv se volt soha benne. Nem jöttek ide hosszú időre, unatkozni, olvasgatni. Emlékszünk még Ballagi Aladár egyetemi tanárnak a koalíció idejében mondott országgyűlési beszédére, mely a könyvtárügyről szólt. „Az egész világon ritkítja párját szépség és nagyság dolgában a budai várpalota — mondja Ballagi — melyet a nemzet építettett királyának. De abban egyedül áll a világon, hogy ez az egyetlen palota, sőt urilak, ahol egy zug szoba sincs könyvtár részére. Az uralkodóház roppant összegeket költ a cs. és kir. hitbizományi könyvtárra s az udvari könyvtárra, meg múzeumra, de magyar könyvre soha egy krajcárt se áldozott.”

gát, hogy a magyar állam ellen mert támadni, azt válaszolta egy 67-es katona:

— Resteltem, amit cselekedtem, mert most látom, milyen alávalóságra akartak bennünket a csehek felhasználni. Örülök annak, hogy nem sikerült tervünk. Büntessenek meg, megérdemlem.

Nem büntették meg, ellenben szabadon engedték. A szabad magyar nemzet lojalis, hadd érezzék ezt az új világ ellenségei is.

Az eperiesi garázdálkodó hatvanhetes katonák egy részének sikerült elmenekülni. — Szepesváraljára és Szepesolasziba érkeztek, ahol feltörték a koresmákat és újra garázdálkodni kezdtek. Varhol polgármester közibük ment, hogy rendet teremtsen és rábírja őket a távozásra, de egy katona szuronyával fejbe-vágta és súlyosan megsebesítette. Az iglói géppuskás tanfolyam növendékei helyreállították a rendet.

A debreceni színészek nyomora a bezárt színház miatt

Színészdeputáció a Nemzeti Tanács előtt

Ma este a debreceni színházak művészi és műszaki személyzetének küldöttsége jelent meg a debreceni Nemzeti Tanács hivatalos helyiségében, hogy ama kérés terjessze elő: engedje meg a debreceni Nemzeti Tanács a színházi előadások tartását, illetve rendelje el a világitás szolgáltatását a színházak részére.

A Nemzeti Tanács azonban, tekintettel arra, hogy fontos ülést tartott, nem fogadta a küldöttséget, amelynek így kérése előadása nélkül kellett távoznia.

A színészek följajdulása és kérése teljesen jogos. Az ő esetükben ugyanis 120 ember megélhetéséről van szó, a legégetőbb kenyérkérdés rájuk nézve az, hogy játszhassanak. 120 ember megélhetéséről van szó, akik e kényszerű szünet alatt szerződésük értelmében meg vannak fosztva jövedelmüktől s a kiknek férfitagjai között nagyon sok rokkant s a harc térről visszatért katona van. — Ezzel most kerestek volna maguknak elhelyezkedést és a játszási tilalom folytán nemcsak elhelyezkedést, de kenyeret sem tudnak találni.

A színház megnyitása tehát az ő szempontjukból is nagyon is figyelemreméltó és megszívlelendő szempontjukból is elsőrangú

és fontos kérdés, mert 120 embert nem lehet az utcára dobni kenyér nélkül. De fontos és a kormány rendelkezései szerint való, hogy a színház nyitva legyen és a színházi előadások ne szüneteljenek. Mert a színházi előadásokra a rend, a nyugalom, valamint a közönség kedélyének megnyugtatója és a jóhangulat főtartása tekintetében igen nagy szükség van. A hadügyminiszternek egyik legutóbb kiadott rendelete ilyen intenciókat fejez is ki.

A színészek, akiknek — ismétljük — a kenyérről van szó, azt hangoztatják, hogy ha a kártyaszobák világítására van áram, akkor a színháznak is, amelynek a jelen nehéz időkben olyan fontos szerepe volna és van is mindenütt az egész országban, kell hogy legyen. Mert a színházak mindenütt játszanak, csak Debrecenben nem.

Ma már remélhető azonban, hogy a színház Debrecenben is teljesítheti nagy feladatát a legközelebbi huszonnégy órában.

Kormánybiztos kell a vármegyének a nép és a falvak megnyugtatóására

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága tegnapelőtt tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melyben a vármegye tisztikarának előterjesztésére hazafias lelkesedéssel esatlatkozott a Nemzeti Tanácshoz, illetve a népkormányhoz. A vármegyei törvényhatóságnak ez a határozata különösebb jelentőséggel nem bír, mert egy halálát közeledni érző anarchizmusos testület agonizáló fejbőlintása volt.

Épp oly jelentéktelen, hogy a közgyűlés elvetette egyik bizottsági tagnak azon indítványát, hogy a bizalom nyilvánítása mellett a kormányhoz a törvényhatóságnak a köztársaság felállítására iránti kívánalma esatlatossék, — mert a közeljövő köztársaságának rohogó szekere elé — ez egy szalmaszál fakadályát sem gördíti.

A vármegyei közgyűlése mellőzte a vármegyei Nemzeti Tanács alakítását is, hiszen mai összeállításában — nem a szélesebb rétegek képviselője lévén — technikailag is képtelen egy az egész nép bizalmát élvező Nemzeti Tanács alakítására.

Kétségtelen azonban, hogy a vármegye vezetése tovább ily állapotban még napokig sem maradhat, mert a megye, a vidék, a falvak vezetése és irányítása nélkül maradnak épp akkor, mikor arra a legégetőbb szükség van.

A vármegyei törvényhatóságnak nincs ma még semmiféle személyi és lelki kapcsolata a népkormányval; ezen kapcsolatot megteremtési pedig elsődrendű szükség a belső rend és nyugalom szempontjából. Épp ezért a vármegyei törvényhatósági közgyűlésnek sürgős felterjesztést kellett volna tenni a népkormányhoz kormánybiztos azonnali kiküldése iránt, aki megteremtene a közvetlen személyi kapcsolatot a kormányval és akinek elég hatalom adatnék arra, hogy a vármegyei közigazgatásban a belső rend és nyugalom érdekében szükséges személyi és dologi változtatásokat eszközölhesse.

A forradalom nagy eredményeinek biztosítása, az ország léte, a nemzet jövője függ attól, hogy a vidék — a megyék, a falvak — egységes irányítás, vezetés nélkül még napokig sem maradjanak. Mert a városok a szervezett, kulturáltabb ipari munkásokkal és azok vezetőiből alakult Nemzeti Tanácsokkal már megteremtették a belső rend pilléreit, de a falvak, a maguk visszamaradottabb kulturája népével és a bolsevik eszmékkel gyakran átitott véres harcokból hazatérő fiaival, könnyen feboríthatja ezeket a pilléreket és a belső rendet.

Kétségtelen, hogy ma a vidék, a falvak éveiyegek egységes irányítás hiányában. Egyes helyeken Nemzeti Tanácsok alakultak, de nem a legszegényebb sorsnak képviselőinek bevonásával, hanem a jobbmodu gazdákból. A polgárőrök megszervertettek egyes helyeken hazatért katonákból és polgári egyé-

nekből vegyesen. Másol csakis hazatért katonákból, sok nem rendfentartó elem bevonásával, legtöbb helyen fegyelem nélkül.

Égető szükség tehát a kormánybiztos kiküldése, égető szükség, hogy a falvak népe megnyugtató szót halljon és a nép, különösen a hazatérő katonák, érdekeinek megfelelő intézkedéseket lásson. Egyes községek földes népe megnyugtató lenne, hogy földhöz fog jutni és ennek mielőbbi keresztülvitelére a közigazgatási intézkedések (adatok gyűjtése, összeírás) azonnal foganatosítandók lennének.

A vármegye vezetősége saját jól fel fogott érdekében is követelje, hogy a népkormány által mielőbb kormánybiztos küldessék ki. (dr. R. A.)

Magyarország megszállása

Előkészítik a béketárgyalásokat

Budapesti tudósítónk jelenti: A *Politikai Híradó* jelentése szerint a béke előkészítésével kapcsolatban a teljes nyilvánosság előtt folytatott tárgyalások egyes részletei nyugtalanítólag hatottak az ország közvéleményére.

Ezen nyugtalanságra nincs ok. A megszállás semmiesetre sem lesz nagyobb mértékű. Csak arról van szó, hogy *angol és francia csapatokat küld ide az entente hadvezetőség, a rekvirálás sem vehet igénybe jelentékeny mennyiségű élelmet, vagy más közszükségleti cikket* és azt is csak a belföldi piaci ár ellenében. A kormány határozottan arra igyekszik, hogy ilyen nekvirálást lehetőleg a *mi részünkről való szállítással tegye feleslegessé*. A földolog, hogy a békekonferencia összeüléseig az ország területi épsége érintetlen maradjon és nagy liiba volna, ha a közönség hármiféle nyugtalanító ellenséges érzülettel erre irányuló akciót megnehezítené.

A kormány kulturprogramja

Jánosi Zoltán házelnök-jelölt.

Budapesti tudósítónk jelenti: A Károlyipárt ma értekezést tartott, amelyen a Ház elnökségére *Hock János*, az alelnökségére *Abraham Dezső* és *Fernbach Károly* jelölte.

Ezzel szemben politikai körökben komolyan beszélnek, hogy *Jánosi Zoltán* fogja a kormány a házelnökséget betölteni, mert *Hock János*, mint a Nemzeti Tanács elnöke kíván tovább működni.

Arról is szó van, hogy *Jánosi Zoltán*, akinek nagy képességeit igen magasra értéklik politikai körökben, belügyi államtitkár lesz, miután *Garbay Sándor* és a jelöltként emlegetett *Landler Jenő* dr. más megbízatást kapnak.

A főiskolai ifjúság szociális segítése.

A *Politikai Híradó* jelenti: Az új kultuskormány messzemenő reformokat tervez. — Minden vonalon az egyenlő érvényesülés lehetőségének megvalósításával demokratikus alapokon nyugvó erőteljes magyar kulturát akar teremteni. Ebbeli munkásságában egyik legfőbb feladatának tekinti a *súlyos viszonyok közt élő egyetemi és főiskolai ifjúság szociális bajainak megszüntetését* és a harc-

térről hazatérő diákság tanulmányi viszonyainak lehető megkönnyítését.

Károlyi válaszol Wilson táviratára.

A Nemzeti Tanács ma délelőtt *Hock János* elnöklete alatt ülést tartott, amelyen *Hock János* bejelentette, hogy *Wilson* elnök táviratát a minisztertanács *legnagyobb örömmel fogadta* és *Károlyi Mihály* miniszterelnök még ma válaszolni fog az elnök üzenetére.

Linder Béla hadügyminiszter rendkívüli követ lett.

Budapesti tudósítónk táviratozza: *Linder Béla hadügyminisztert fölmentették állásától és tárcanélküli miniszterré és rendkívüli követé nevezték ki, egyben megbízták a béketárgyalások előkészítő munkálataival.*

Az új hadügyminiszter *Bartha Albert* alvezetes lett.

A városi tisztviselők fizetésjavítása

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

Debrecen városi tisztikara és alkalmazottai, valamint renőrségi testülete, amely eddig elismerésre méltó türelemmel viselte a megélhetés eberfeletti terheit, miután érkezett a lehetőségek határához is, azzal a kérelemmel fordul most a munkaadójához: a törvényhatósági bizottsághoz, hogy a megélhetés lehetőségének minimumát biztosítsa részére és javítson helyzetén. Erre vonatkozóan a jog- és pénzügyi bizottság egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki, amely terveket készített a fizetésjavításról és ezt a tanácshoz is betérjesztve ma a jog- és pénzügyi bizottság vette tárgyalás alá.

A bizottság méltányolta a tisztviselők valóban türelemmel viseltét, amelyen nem javított a sok toldás-földés különböző segélyekkel és pótlékokkal, mert a fölszökkenő árakkal megdrágult életben nagyon alul maradt a segélyekkel együtt is csekélynek bizonyult tisztviselői jövedelem.

Kétségtelen, hogy a fizetésjavítás kérdése az e tárgyban hétfőn délután 3 órakor megtartandó rendkívüli közgyűlésen egyetlen hang nélkül nyer kedvező elintézés, mert a törvényhatósági bizottság tisztában van és kell is hogy legyen azzal, hogy a társadalomnak e legtöbbet szenvedett munkásait továbbra is segítség nélkül hagyni nem lehet.

A kérdés előkészítésének nagy és nehéz munkájában különösen nagy érdeme van *Vásáry István* dr. tanácsnoknak, a számvevőségnek és a jog- és pénzügyi osztálynak.

A városi tisztviselők és alkalmazottak fizetésének rendezésére kiküldött bizottság javaslatát, amelyet a tanács is magáévá tett, ma délután vette tárgyalás alá a jog- és pénzügyi bizottság.

A javaslat szerint a családi pótlékot kivéve minden jövedelem alapul vétele mellett előálló összeg százalékos emelésével javítandó a fizetés. Vagyis a törzsfizetés, lakbér, háboru segély, városi pótlék, személyi pótlék, szolgálati pótlék *összegének 50%-ával javítottassék a VI—XI. fizetési osztályba tartozó tisztviselők, a fizetési osztályba nem sorozott tisztviselők, valamint a rendőrtégénység fizetése is*. Ugyanez a 50%-os fizetés-emelést javasol a tervezet a fizetésrendezésben már részesült nyomdávallalati alkalmazottakon kívül *minden vállalati tisztviselőnek is*.

A rapidijások és egyéb alkalmazottak, ha jövedelmük nem haladja meg a 3000 koronát 75%, 3000 koronától 3500 koronáig terjedő jövedelem esetén 70%, 3500 koronától 4000 koronáig terjedő jövedelem esetén 65%, 4000 koronán felül levő jövedelem esetén 60% fizetés emelést kapnak. A nyugdíjba a lakbérrel kívüli összegek beszámítandók. A fizetésjavítás terhe másfél millió korona.

E tehernek fedezetül Vásáry István dr. tanácsnok számszerű kimutatás beterjesztése mellett a telekértékkadó, vígalmi adó, pezsgőadó, városi felemelt pótilleték jövedelmét, a rendőrség államosításával felszabaduló összegeket, az 1919. január 1-én főemelt háborus segélyek különbözetét, a háborus kiadások, a tisztí átvonulási szálláspénzek kiadásának megszűnéséből származó fölzabadult összegeket, amelyek együtt 2 és félmillió koronára ruognak. Így a fizetésjavítás nem is fog új terhet jelenteni a város lakosságára.

A nagy figyelemmel hallgatott alapos előterjesztés után Márk Endre polgármester szólalt föl a tisztviselők nevében, akik nem maguknak, hanem állásuknak tartoznak követeléseikkel, mert a mai jövedelemből meg-

élni nem lehet. Ez bizonyos. A háboru alatt a tisztviselői kar emberfeletti munkát végzett és türe és elviselte a jogos, vagy jogtalan kritikákat. Pedig ha valamiben hibák történtek is, ezeknek nem ők, hanem a viszonyok voltak az okai. S a tisztviselők, mint fogyasztók, drága árakon szereztek be szükségleteiket, míg mások nagy vagyonokat gyűjtöttek.

Juhász Ignác fölszólalása után Freund Jenő dr. szólalt föl a tiszteletrendezés mellett és kérte, hogy a tanács gondoskodjék az új jövedelmeket biztosító szabályrendeletek összegyűjtéséről és végrehajtásáról.

A bizottság Vásáry István dr. tanácsnok szavai után egyhangulag elfogadta a javallatot és elfogadásra ajánlotta a közgyűlésnek is.

Az olaszok uralma Fiumében

Véres összetűzések az olaszok és a horvátok között

Budapest, november 9.

Ma érkeztek az első hiteles jelentések arról, hogy milyenek az állapotok az olaszok által megszállt Fiumában. Ma már kétségtelen, hogy az olasz megszállást maga a város vezetésége kérte, még pedig szikratávirat útján, ezenkívül Vio dr. podeszta egy fiumei olasz mérnöknek, Prodam Ottilionak (a híres repülőgép-tervező, Prodam Guido, fivérének) vezetésével gyorsjárata hajót küldött Otrantóba azzal a kéréssel, hogy olasz hadihajók fussanak be Fiume kikötőjébe.

Fiume olasz lakossága ugyanis nem tudott behelyugodni abba, hogy a kikötővárost a délszláv állam vegye a birtokába és már a magyar hatóságok által történt átadás napján felháborodva tárgyalták, hogy a Wekerle-kormány a várost minden tiltakozás és ellentét nélkül átengedte a horvátoknak. Jekelfalussy Zoltán kormányzó sietve elutazott, a magyar honvédség pedig, amely Fiumében állomásozott, a város horvát származású katonai parancsnokának, Istvanovits tábornoknak a parancsára, tétlenül volt kénytelen nézni, hogy a horvátok hogyan tépték foszlányokra és tiporták a sárba a magyar lobogót és zúzták össze a magyar államiság jelvényeit. — Városszerte azt hangoztatták az olasz lakosok, hogy ha a magyar állam nem tudja megvédeni tengeri kikötőjét, akkor Olaszország segítségét kell kérni. A város vezetésége, amely tulajdonképpen mindig a Zanella-féle irredenta politikának volt a követője és csak háborus kényszerűségből szünlelte a magyarbarátságot, engedett a megnyilvánult közóhajnak és Fiuméba hívta az olasz tengeri haderőt, amár is inkább, mert már a múlt héten véres összetűzések voltak az olaszok és a horvátok között. A Fiuméval szomszédos Susák horvát lakossága beözönlött a városba és mindenütt kinttette a horvát lobogót, ezeket azonban a fiumei olaszok ismét eltávolították és a savoyai csillaggal és Zanella arcképével díszített olasz zászlókat tettek a helyükbe. Ebből támadtak a verekedések, amelyek napokon át tartottak és amelyeknek számos halottjuk és sok súlyos sebesültjük volt.

Az olasz flotta azután gyorsan rendet teremtett. Négy nagy csatahajó és három torpedónaszád futott be a kikötőbe, mintegy 2000 főnyi legénységgel. A matrózokat azonban nem tették partra, de a hajógyukát Susák felé irányították és kényszerítették a horvátokat, hogy a város közigazgatását az olaszoknak adják át. Mindazokat a teendőket, a

melyeket eddig a magyar állam funkcionáriusai láttak el, most a fiumei olasz hivatalok végzik és természetesen változatlanul folytatják működésüket a városi tanács ügyosztályai is. A közbiztonságra az olasz flotta matrózai ügyelnek fel, akik a Fiumében maradt magyar és osztrák katonaságot lefegyverezték, de egyébként nem történt bántódásuk, csak épen az elutasítás lehetősége volt előlük elzárva. — Most azonban már helyreállt a vasúti forgalom a zágrábi vonalon, úgy, hogy a fiumei magyarságnak az a része, amely a rövid párnapos horvát uralom zaklatásai előtt nem tudott elmenekülni, Horvátországon át tér vissza Magyarországra. Az olaszok nagyon figyelnek arra, hogy a fiumei magyarság életét és vagyonbiztonságát ne fenyegetse, de arról ez idő szerint még nincs híradás, hogy mi történt azzal a rengeteg értékkel, amelyet a horvátok előtt menekülő magyarok Fiumében kénytelenek voltak hátrahagyni.

A fiumei kormányzóság, amely teljesen meglepetésszerűen és a nélkül utazott el Fiuméből, hogy a magyarságot a készülő átadásról értesítette volna, most Budapesten, a miniszterelnökségen „működik“. Dolga nincs sok: most azzal foglalkozik, hogy a Fiumében rekedt állami tisztviselők, tanárok és tanítók elmaradt fizetését a kikötővárosba eljuttassa. Jellemző egyébként arra a toleranciára, amellyel a megszálló olasz flotta a fiumei magyarsággal bánik, hogy megengedte azt, hogy a fiumei magyar iskolák ezidei tanévüket befejezhessék és a magyarnyelvű tanítás változatlanul tovább folyik. A többi állami intézményt, így a dohánygyárat is, a város vezetéségének adták át és így Fiume most a legteljesebb autonómiát élvez. Semmiféle államfennhatóság alá nem tartozik, mert az olasz flotta parancsnoka kijelentette, hogy a megszállás egyúttal nem jelent birtokbavételt is és a békekonzferencia dolga lesz Fiume hovatartozandósága felett dönten. Ez a kijelentés azonban nem elégítette ki a horvátokat és a zágrábi lapok állandóan tiltakoznak az olasz flotta „erőszakos hatalmi ténye“ ellen, sőt Olaszországról már mint ellenségről írnak. — Triesztnak és Isztria egyes részeinek az olaszok által történt elfoglalása óta egyre nagyobb lett az olasz-délszláv ellentét, amely annyira kiélesedett, hogy a hét elején horvát katonaság a Susákok Fiuméval összekötő hidat át benyomult a kikötővárosba és eltávolítván az olasz lobogókat, a városházára és a volt magyar kormányzósági palotára újból kinttette a horvát zászlót. A horvát katonák és

az olasz matrózok között ütközet fejlődött ki, amely az olaszok győzelmével végződött és a horvátok több halott és sebesült hátrahagyásával futva voltak kénytelenek menekülni.

(My. Vs.)

A népmiszterek

*

Károlyi Mihály miniszterelnök: Eleinte pacifista grófnak csufolták. Azt hitték, hogy a pacifizmus afféle kaszinói sport. — Mióta látták, hogy ez az ő hite, meggyőződése, szívének legbensőbb sugallata — lelkesedést keltett és hódított.

Batthyány Tivadar belügyminiszter: Ifjúságában konzervatívnak indult és lassan radikálissá és függetlenségi politikussá fejlődött. Azt mondhatja magáról, mint Murat, aki ifjúságában postakocsis volt és később Napoly királya lett, az ostort trónjához támasztotta és rámutatott büszkén: Így kezdem! Ez áll Batthyány konzervatív ifjúsága bűnére is. Így kezdte, innen indult ki, hogy most a nép legkedvesebb hive és szóvivője legyen.

Garami Ernő kereskedelmi miniszter: Milyen nagy a különbség a mostani és az előbbi kereskedelmi miniszter között. Mind a ketten proletár származásúak. Szerényi manőverek útján csinált karriért. Garami más utakon járt, min a nép érdekeinek erőselekkü védője lett miniszter. Nem pályázik az excellenciás címre, sem báróságra. Ha kedveskedni akartok neki, ha behízelegni akartátok magatokat nála, mellőzzétek a kegyelmes címet és szólítsátok így: Miniszter ur! —

Kunfi Zsigmond népjóléti miniszter: A fővárosi könyvtár törzsvendége. — Hetenkint egy rakás könyvet cipel a hóna alatt ez a kiváló tudós és publicista, mint a szolgalmás diák és vitte lakására a város periferiáján, a hol egy bérlház ötödik emeletén él. Ha megbukik, újból elfoglalja helyét a könyvtár olvasószobájában.

Lovász Márton közoktatásiügyi miniszter: Harminc évig küzdött mint függetlenségi politikus. Tipikus antistréber. Még akkor is, mikor pártja győzött, mindig lemaradt. Neki nem jutott soha semmi. Hát a közoktatásiügyi tárcza már nem kellett senkinek? Különben teljesen érthetetlen, hogy ezt az érdemes, szerény embert nem szorította ki valami ügyesebb svihák.

Jászi Oszkár nemzetiségi miniszter: Igazi ideálista tudós, európai szellem, a nemzeti-ségi kérdésnek első tekintélye. Husz éves tudományos küzdelmeinek, politikai perspektívájának gyakorlati megvalósítása előtt áll. — Az idők rendkívüliek és kritikuskak: Jászi tiszta neve, tekintélye, becsülete a nemzetiségi tényezők előtt nagy segítsége lesz a megegyezésnek.

Linder Béla hadügyminiszter: Vezérkar ezredes volt még a napokban, a Kriegsministeriumban és a főhadiszálláson a hadművelési osztályon dolgozott. Mindig jó magyar volt és becsületes polgár. Szoros összeköttetése volt Urmánczyval és nagy szolgálatokat tett a magyar katonáknak. Ma ő az első magyar hadügyminiszter, bizonyára joggal és okkal.

Buza Barna földmívelésügyi miniszter: Apró ember, tele tüzzel, temperamentummal, meggyőződéssel. Publicistája volt a függetlenségi eszmének évtizedeken át, mindig közel állt a magyar földhöz és a magyar paraszt-

hoz, bizonyára meg tudja érteni és orvosolni fogja bajaikat.

Nagy Ferenc közlelmezési miniszter: Főjegyző volt Miskolcon, tanult, képzett fő, a Társadalomtudományi Társaság egyik első tagja. Amyira megszerették, hogy igen fiatalon polgármestert csináltak belőle. Rendbehozta Miskolcot, a háboruban nagyszerűen élelmezte és adminisztrálta, úgy, hogy Hadik János felhozatta maga mellé közlelmezési államtitkárnak. Jó államtitkár volt: nem Ausztria szolgája. Az első egyike volt, aki csatlakozott a Nemzeti Tanácshoz, de — nem azért lett miniszter, hanem azért, mert erre való ember.

Szende Pál pénzügyi államtitkár: Ügyvéd volt, megszervezte a kereskedők szövetségét, naggyá tette, hatalmat faragott belőle. Kiváló adópolitikus, a radikálizmus első pénzügyi szakembere. Nem lesz soká államtitkár, miniszter lesz hamarosan.

Adományok a Nemzeti Tanácsnak

A rend fentartása, a nyugalom és a békeesség megőrzése a legfontosabb feladat most. A gaázdalkodások, fosztogatások nagy nemzeti érdekeket veszélyeztetnek, a forradalom vívmányait tehetik semmivé és megakadályozhatják az új Magyarország kiépítését. Módot kell tehát adni a Nemzeti Tanácsnak arra, hogy a rendfentartás nagy munkáját megfelelően elvégezhesse és azok a szervek, amelyeket erre a feladatra létesít, zavartalanul működhesse. Ehhez azonban nem csak az kell, hogy mindenki a maga hatáskörében is megtegyen mindent, ami a Nemzeti Tanács rendelkezéseinek és intézkedéseinek végrehajtására vonatkozik, hanem arra is szükség van, hogy kellő anyagi eszközökkel rendelkezzenek rendfentartó és a polgárság életbiztonságát és vagyoni épségét védő szerveinek ellátására. A polgárságnak magának kell ezeket az anyagi eszközöket megteremtenie és ezért adakoznia kell erre a fontos célra. Az egész országban megindult a gyűjtés és mindenütt tudja és teljesíti is a lakosság ilyen irányú kötelességeit. Nagyváradon például igen nagyarányú az adakozás. Erről a következő híradásunk számol be

Nagyváradról jelentik: A nagyvárad kereskedelmi és iparkamarában tegnap **Moskovits József** dr. kamarai elnöklése mellett nagyfontosságú ülés volt, amelyen a biztonsági adó kivetése felett folyt tanácskozás. Ez a biztonsági adó a rend és nyugalom fentartására szükséges nemzetőrség felállításához kell. **Összege 1 millió korona.**

Az értekezleten jelen voltak a kamarai érdekeltségek, a kamarai elnökség és az összes nagyvárad pénzügyi vezetők s természetesen a Nemzeti Tanács kiküldöttei. — Az együttes értekezleten megvitatták, hogy az adó kivetésnek milyen módokai lesznek.

Az értekezlet három adózó kategóriát állapított meg és ez alapon 300,000 koronát a pénzügyi vezetők, 400,000 koronát az üzemekre és 300,000 koronát az adózó kategóriákra vett ki.

A kivetett összegek pénzügyi vezetők, üzemek és magánosokra névszerint hétfőn nyer végleges megállapítást, melyet a város pénzügyi és adóügyi osztálya fog majd eszközölni. Hivatalosan erről ezt közlik:

A rendfentartás biztosítása, a nemzetőr-

ség szervezése és az átalakulás olyan jelentékeny költségeket igényel, amelyek nagyobb összeg beszerzését vonja maga után. Természetes, hogy ezeket a költségeket azoknak a vagyonosabb rétegeknek, azoknak a vállalatoknak kell fedezniük, amelyeknek elsősorban érdekük, hogy a rend és a közbiztonság tovább is fenttartható legyen. **Ezeket a költségeket egyelőre egy millió koronában állapították meg. Ezt az összeget igazságos kulcs szerint röfjék ki.** Ha ez az összeg túlhaladná a tényleges kiadásokat, akkor a fentmaradó felesleget az illető köztartozása javára számolják el.

Debrecen közönsége se maradhat el a kötelességteljesítésnek ezen a téren méltán várja el a Nemzeti Tanács, hogy mindenki tehetséghez mérten adakozzék. Ma a következő adományok érkeztek be hozzánk:

Schuschitzky János és társa	1000 K
Dr. Strelinger Győző főorvos	200 ..
Klein Antal és társa	300 ..
Benkő János nyug. őrnagy	1000 ..
Mandel Zsigmond	200 ..
Rosenberg Sándor	500 ..
Honti Alfréd	1000 ..
Összesen	4200 K

Az általunk eddig kimutatott adományok összege ezzel együtt **374,500** koronát tett ki.

Ausztria összeomlása

Entente-csapatok Laibachban

Laibach, november 9. Az entente sereg, amely francia, szerb, amerikai, délszláv légiókból áll, **Vinkovceig, illetve Péterváradig nyomult előre.**

Lugano, november 9. **Az olasz király tegnap Diaz tábornokkal és Orlandóval bevonult Trientbe. Az olasz lakosság virággal fogadta őket.**

Innsbruck, november 9. Nagyobb olasz csapatost ma **megszállotta Bozont.** Az olaszok eleséget adnak a lakosoknak. **Meranba, Maisba is oasz katonaság érkezett.**

Laibach, november 9. Az entente sereg, amely amerikai, szerb és délszláv légiókból áll, **Vinkovceig és Péterváradig nyomult előre. Nem felel meg a valóságnak azon hírről kétszáz ezer főnyi hadsereget fog összevonní.** Abból támadt e hír, hogy orosz hadifogságból visszatért tisztek és katonák gyülekeztek Laibachban s a hadifogságból menekült szerb tisztek és katonák is ott maradtak és számuk négyezerre szaporodott.

Német-osztrák követség Budapesten

Bécs, november 9. A német-osztrák kormány átiratban értesítette a magyar kormányt, **hogy Budapesten követséget állít föl.** Értesítette még az átiratban a magyar kormányt, hogy a budapesti osztrák delegációs palotát birtokába vette s az lesz Német-Ausztria budapesti képviselőjének székhelye. Az államtanács arra kéri a magyar kormányt, hogy a palotára tüzze ki a vörös-fehér-vörös zászlót.

Vorarlberg köztársaság

Bern, november 9. A „Bund“ jelenti: **Vorarlberget köztársasággá kiáltották ki. A**

rendet helyreállították, a nyugalom fentartására polgárőrséget szerveztek.

Az osztrákok Habsburg Károly lemondását követelik

Bécs, november 9. Az osztrák pártok kívánsága, hogy Károly császár mondjon le. Azon fordulat következtében, hogy a császár lemondása várható, az udvar utrakészen áll a svájci utazásra.

Zsidó pogromok Galiciában

Bécs, november 9. A lapok jelentése szerint nyugati Galiciában egyra nagyobb méreteket öltének a pogromok. Nyugat-Galicia és Kelet-Galicia zsidó nemzeti tanácsa, a zsidók katonatanácsával és a lengyel felszámoló bizottsággal szövetséget alkotott. A pogromról jelentést tettek Wilson elnöknek, akiktől védelmet kértek az üldözés ellen.

Nyolc órai munkaidőt követel az erdélyi nemzeti tanács

Előterjesztés a Magyar Nemzeti Tanácshoz

Kolozsvári tudósítónk jelenti: Horderejében és szociális jelentőségében nagy fontosságú határozat az, amit a magyar Nemzeti Tanács erdélyi bizottsága tegnap este hozott a nyolcórás munkaszünetről. A forradalmi lépésel elért új alakulásnak egyik legnagyobb lépése lesz ez, amikor országosan rendezik, mert az országos rendezés el fog következni. De Kolozsvár demonstrál, ez az erdélyi bizottság uttörő ebben az állásfoglalásban.

A kolozsvári Munkás Tanács határozati javaslatát az erdélyi bizottság magáévá tette, vagyis elhatározta, hogy a magyar Nemzeti Tanácstól ennek a megvalósítását sürgősen kéri:

1. A Munkás Tanács 1918 november hó 4-én megtartott ülése követeli a Nemzeti Tanács erdélyi bizottságától, hogy Kolozsvár városában rendelje el a napi 8 órai munkaidő azonnali életbeléptetését. Ugyancsak rendeltileg biztosítani, hogy az új munkaidő bevezetés mellett kiízetendő munkabér az eddig kiízetett munkabérnek napi, heti vagy havi végösszege kevesebb az eddiginél nem lehet.

2. Követeli fenti tanács a 8 órai záróra minden nyílt árusítású üzlet (ezek közt fodrászüzletek), ipari és kereskedelmi vállalatok irodáira kiterjedő 40 órás vasárnapi munkaszünet életbeléptetését.

3. Követeli az általános összes nyílt árusítású üzletekre (ezek közt fodrászüzletekre) ipari és kereskedelmi vállalatok irodáira kiterjedő 40 órás vasárnapi munkaszünet életbeléptetését.

4. Gyülekezési és szólásszabadság biztosítása és tiszteletben tartását.

5. A Munkás Tanács követeli, hogy a Nemzeti Tanács erdélyi bizottsága a munkásság fenti követeléseit haladéktalanul Kolozsvár város területén rendelje el. Valamint haszon oda, hogy a munkásság minden politikai és gazdasági követelését a megalakult kormány törvényerőre emelje.

A nemzeti tanács egyhangú lelkesedéssel magáévá tette a határozati javaslatot és kimondotta, hogy átir a népkormányhoz, hogy a 8 órai munkaidő életbeléptetéséről törvényhozás útján intézkedjék. Addig is felhívja

a munkaadókat, hogy ezt a rendet már november 11-től kezdve léptessék életbe.

A Nemzeti Tanács még a tegnapi üléséből a következő táviratot küldötte fel a népkormányhoz:

A Nemzeti Tanács mai ülése magáévá tette a munkásság ama régi követelését, hogy a 8 órás munkanap és 40 órás vasárnapi munkaszünet haladéktalanul országosan elszárgosan elrendeltesék és már most felhívja a munkaadókat, hogy e rendet már november 11-én léptessék életbe.

Janovics Jenő, Apáthy István, Vince Sándor.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 10-én tartandó istentiszteletek sorrendje: a Nagytemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál dr. Dicsőfi József lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Papp Kálmán segédlelkész; a Kistemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál Kántor József segédlelkész, délelőtt 11 órakor Ferenczy Károly segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Ferenczy Károly segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban: délelőtt 9 órakor prédikál Molnár Ferenc segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Rasky András hitanhallgató; az Árpád-téri templomban: délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Zsádon Sándor hitanhallgató; az Iszópály templomban: délelőtt 9 órakor prédikál Boér Károly vallásnár, délután 2 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; a városi szegényházban: délelőtt 9 órakor prédikál Szűcs Antal segédlelkész; a Homokkerti imaházban: délelőtt 9 órakor prédikál Nemes István segédlelkész.

Az ág. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi. Délután 5 órakor ima.

Felhívás a Debrecenben tartózkodó végzett joghallgatókhoz. Felkérem a joghallgatókat, szigorlókat, doktorokat, hogy ma, vasárnap d. e. 12 órakor fontos megbeszélésre az Arany Bika kistermében megjelenni szíveskedjenek. Az értekezlet tárgya: A hadbavonultak kedvezményeinek érvényesítése; az ügyvédhelyetteség eltörlése; egyéb ügyek esetleges indítványok. Az előkészítő bizottság nevében dr. Markovits Lajos.

Az árdragítás üldözése. Az országos központi árvizsgáló bizottság elnöke körrendeletében felhívta az ország valamennyi törvényhatósági árvizsgáló bizottságát és rendőrhatalmait, hogy fokozott mértékben üldözzék az árdragítást, mert a jelen átmenet idejében minden ilyen mű visszaélés nagyobb fokú nyugtalanító hatást okoz. Az új korszak eszméitől és törekvéseitől a legnagyobb megnyugvással várom, hogy kerülhetetlenül fogja folytatni azt a küzdelmet, amelyet az árvizsgáló bizottságok, az árdragítás ellen a rendőrhatalmakkal karöltve folytatnak s ez által a fogyasztók érdekeit az árpoltika területén a gazdasági lehetőség határáig védik. Ezért felhívom az árvizsgáló bizottság tagjait, hogy fokozott gondot vigyázzanak az áraknál előforduló visszaélésekre, a közönséget pedig arra kérem, hogy minden ilyen tudomására jövő visszaélést hozzon az árvizsgáló bizottság tudomására. Debrecen, 1918 november 8. K a z i n c z y Gábor elnök.

Dr. Széll Kálmán VIII-ik kerületi tisztiorvos katonai szolgálata alól felmentve, renddelését naponként reggel 8-10-ig, délután 3-5-ig tartja Király-utca 5. sz. alatti lakásán (II. emelet). Telefonszám 9-61.

Lovakat adnak ki a gazdáknak. A debreceni Nemzeti Tanács a következő felhívást bocsátotta ki: Debrecen szab. kir. város gazdaközönsége felhívja, hogy aki lovak átvételére s gondozására, ideiglenes ingyenes használat ellenében hajlandó, jelentkezhet a

Nemzeti Tanács hivatalos helyiségében (Reálörk kapitányság I. em. 61. sz.), Debreceni Nemzeti Tanács, Mártonfiy s. k.

A debreceni iparvállalatok tisztviselőinek szervezkedése. A leszerelés, a háborus állapotokból való kibontakozás amily örvendtes, annyira előkészületlenül találta az ipari üzemek tisztviselő karát. Érdekeik közös megvédésére ma, vasárnap délután 3 órakor a Gyáriparosok Szövetségének helyiségében (Ferenc József-ut 39.) értekezletet tartanak, melyen minden iparvállalati tisztviselő (ügyvezetőtől lefelé) okvetlenül jelenjen meg.

Katonahallgatók utólagos beiratkozása. A közoktatásügyi miniszterium a következő táviratot küldte a tudományegyetem tanácsának: Katonai szolgálatból visszatért hallgatók utólagos beiratkozását november 14-ig megengedem. Dr. Tóth Lajos miniszteri tanácsos s. k.

Dr. Gesztiné dr. Szántó Margit nőorvos f. hó 12-től kezdődőleg rendel nőbetegeknek, egyelőre kedden, csütörtökön és szombaton délután 3-5-ig Piac-utca 44., I. emelet.

A nyomdászok kabaréja. Ma, vasárnap délután 4 órakor a Munkás-Otthonban tartja meg a debreceni nyomdászok kabarédélutánját, amelynek ötletesen összeállított műsorán szereplő számok és közreműködők biztosítják a legteljesebb sikert. A kabarédélután iránt rendkívüli nagy érdeklődés mutatkozik, annál inkább, mert a színházak bezárása folytán alig kínálkozik a közönségnek ilyen pompás szórakozás.

Állami tisztviselők közgyűlése. Az állami tisztviselők országos egyesületének debreceni köre f. hó 10-én, vasárnap d. e. 10 órakor közgyűlést tart a városháza nagytermében. A közgyűlésre az egyesület tagjait, valamint az összes állami tisztviselőket tisztelettel meghívom. Tárgy: az állami tisztviselők új szervezkedése. Debrecenben, 1918 november 9. K a z i n c z y Gábor elnök.

Dr. Barja Gyula a mai naptól kezdve délelőtt 9-10-ig rendel Egyháztér 3. szám alatt.

Takarékoskodni kell a cipővel. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Politikai Híradó jelenti: Ama híresztelésekkel szemben, mintha most már nagymennyiségű bőr és cipő állna rendelkezésre a közfogyasztás céljára, a központok leszerelésével megbízott kormánybiztos figyelmezteti az összes érdekelteket és a közönséget, hogy a cipővel és a bőrrel egyelőre takarékoskodni kell, mert a szükséglet nagy, viszont a készletek csekélyek, az utánpótlás a gyártási nehézségek folytán csak kisebb mértékben várható.

SZÍNHÁZ

Honthy-kabaré. A színházi Figaró szalonját, ahol a Honthy-kabaréra árusít, a jegyeket tegnap valósággal ostrom alá vette a közönség. Szóval a Honthy-kabaré iránt páratlanul nagy az érdeklődés. Egyébként a műsor megérdemli a közönség érdeklődését, mert gazdag és változatos. Honthy Hanna sok új szeriöz és aktuális dalokat és táncokat tanult be az előadásra. Várnay konferálni, énekelni és táncolni fog. Borosnyai Kató vig monológot és verseket ad elő. Szabó Gyula kuplékkal és tréfákkal szórakoztatja a közönséget. Kiss Béla zenekara mellett vidám konfetti csata lesz. A Színházi Figaró szépség versenyt rendez a szintársulat női és férfi tagjaira. Lesz ezenkívül sok apró tréfás meglepetés. Az előadás pontban félhárom órakor kezdődik és tart 5 óráig. Jegyek kaphatók a Színházi Figaró szalonjában délelőtt 9 óától és a pénztárnál délután 1 órától. A részletes műsört a Színházi Figaró legújabb száma közli.

Igén jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A csupa egészséges
a legutak
megbetegedésénél,
a garat és hörgők
hurutjánál, tüdő- és
mellbárta-gyulladásnál.

Meghívó.

A Bankégyesület Részvénytársaság Debrecen XI. évi Rendes Közgyűlését

1918. évi november hó 20. napján d. u. 1 és fél órakor saját helyiségében (Ferenc József-ut 72. szám alatt) tartja, melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozai:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az Igazgatóság és Felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása.
3. A mérleg- és eredmény-számla megállapítása; határozat a nyereség hovatartozása iránt.
4. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagoknak a felmentvény megadása.
5. Igazgatósági tagok választása.
6. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
7. Esetleges indítványok.

Debrecen, 1918 november hó 10-én.

Az igazgatóság

A zárszámadások, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthető.

A közgyűlésen csak azok birnak szavazati joggal akik részvényeiket az intézet pénztáránál, vagy az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság debreceni bej. cégénél 5 nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezték és ez a körülmény a letéti jegy átadásával igazoltatott.

Könyvujdonságok

Portó 55 fillér, 10 százalékos háborús felár.

Artur Landsberger	
MORÁL	
Pajzs Elemér fordítása	
Regény	Ára K 8.—
Bródy Sándor regénye	
UJ kiadás	
A KETLELKÜ ASSZONY	
	Ára K 6.—
Aage Madelung (16-18 ezer)	
A MEGBÉLYEGZETTEK	
Fordította: dr. ifj. Bökay János	
Regény	Ára K 10.—
Jakob Wassermann regénye	
A NEGYVENÉVES FÉRFI	
Altay Margit fordítása	
	Ára K 8.—
Széplál Árpád	
TÜNTETÉS	
Versek, A Ma kiadása	Ára K 8.—
Lesznai Anna	
ÉDENKERT	
Versek, Nagy alakban, művészi kiállításban.	Ára füzve K 9.—
Szabó Dezső	
NAPLÓ ÉS ELBESZÉLÉSEK	
Művészi kiállításban	Ára füzve K 10.—
V. v. Heidenstam	
ENDYMON	
Regény Damaszkuszról. Svéd eredetiből fordította Löffler Béla. A szerző arcképevel. Verner von Heidenstam, a nagy svéd író, az 1916. évi irodalmi Nobel-díj nyertese nálunk még alig ismert	
	Ára füzve K 7.—

Megrendelhető és kapható

ACZÉL HENRIK

könyv és papírkereskedésében

DEBRECEN, ELSŐTAKARÉK-PALOTA.

Hirdetés.

Idei tiszta pergetett világos csemege **mész kg.-ja 35 korona**, 4 1/2 kilós postadoboz csomagolással **167 korona**. Csakis a pénz előzetes beküldésével szállítunk. **Cserélünk viaszért mézet** és pedig adunk egy kiló mézet egy kiló viaszért.
Szeged-Vidéki Méhészegyesület
 Szeged, Osztrovski-utca 4. szám.

Használjon a hiányzó petroleum helyett

éjjeli gyertyát, 10 órai égéstartam

egy doboz, 5 gyertya és 1 ki-cserélhető bádogtok K 10.—

Legkevesebb vételnél egy postacsomag 16 doboz tartalommal bérmentesen. Küldés utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

Walter Coen, Wien I. Opernring 11.
 Viszonteladónak árengedmény.

888/1918. sz.

Faeladás.

1. Folyó hó 10-én d. e. 9 órakor Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező **Apafája** erdőben, a csőszháznál 30 m² gömbölyű tölgyfa (**Hordódongának és egyéb gazdasági célra**) nyilvános árverésen eladatik.

2. Folyó hó 10-én d. e. 11 órakor az erdőmesteri hivatal udvarán lévő különböző faanyag (**Gazdasági fa, husvágó tölgyfa, tőkek stb.**) és folytatólag a **nagykörut mellett fiatal akác rőzse** 166 csomó, **tüzelő anyagnak és vékony karónak** nyilvános árverésen a helyszínen eladatik.

3. **18 öl szil-kerékgyártófa, 5 öl akác szőlő karófa, 16 öl müdorongfa és 9 öl nyár hasábfá** e hó végéig a város házipénztár utján bárcára eladatik.
 Debreczen, 1918 november 8.

Nagyerdei erdőhivatal

1 millió korona az esetleges főnyereménye

III. osztály sorsjátéknak

55.000 nyeremény, egy jutalom összesen **14 millió 459 000 korona.**

Minden második sorsjegy nyer.

Huzás november 20-án és 21-én.

Válasszon e számokból:

52620	57182	59770	35614	13809
27245	41380	41393	87076	87078

Az első osztály sorsjegy ára:

egy nyolcad 1 K 50 f., negyed 3 K, fél 6 K, egész 12 K. Sorsjegyeket utánvétellel vagy befizetési lappal vagy az összeg előzetes beküldése ellenében ajánl az

Értékesítő és Kereskedelmi r.-t. sorsjegy osztálya

Budapest, Dorottya-utca 6. (Leszámitolóban).

Megrendeléshez levelező-lap elegendő. — Székküldés a táborba is.

A hiv. tervezet 5-ik §-a értelmében kezelési költség osztályonként 1/4 és 2/4 sorsjegy után 40, 3/4 sorsjegy után 50 fillér, 1/2 sorsjegy után 60 fillér, 1/3 sorsjegy után 70 fillér, 1/4 sorsjegy után 80 fillér, 1/5 sorsjegy után 90 fillér, egész sorsjegy után 1 korona.

Sárga viaszkt,

tiszta valódi minőségben.

bármely mennyiségben vesz kilónként 45 koronáért

Debreczeni faipar részvénytársaság.

MEGHIVÓ.

Az Ingatlant Értékesítő Részvénytársaság Debreczen VIII. évi rendes közgyűlését

1918. évi november hó 18-án délután 5 órakor fogja a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank tanácstermében megtartani, melyre az igen tisztelt részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a múlt évi zárszámadások előterjesztése és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
 2. Négy felügyelő-bizottsági tag választása és díjazásának megállapítása.
 3. Esetleges indítványok.
- Debreczen, 1918 november 8.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen résztvenni önhajtó részvényesek kötelesek az alapszabályok 14. pontja értelmében részvényeiket a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztáránál: a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank Debreczenben, vagy valamelyik más debreczeni pénzügyi részvénytársaságnál, vagy Budapesten az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál letétbe helyezni.

VAGYON		Mérleg-számla.		TEHER	
	K	F		K	F
O. M. B. girószámla	500.—		Részvénytőke	200.000.—	
Értékpapír számla	11.258.—		Élőbbségi részvénytőke	100.000.—	
Ingatlanok számla	1.375.104.68		Veszteség tartalékalap	21.000.—	
Átmeneti tételek	27.243.13		„Iparbankudvar” törl. kölcsöne	229.227.92	
Egyenleg, mint veszteség	190.036.51		Osztalék tartalékalap	13.629.40	
			Fel nem vett osztalékok	970.—	
			Elfogadványok	931.815.—	
			Folyószámla hitelezők	100.000.—	
			Átmeneti hitelezők	7.500.—	
				1.604.142.32	
					1.604.142.32
VESZTESÉG		Eredmény-számla.		NYERESÉG	
	K	F		K	F
Veszteség áthozat 1916-17. évről	138.635.07		Értékpapír kamat	275.—	
„Iparbankudvar” törl. kölcsön kamat	10.062.58		Ingatlanok jövedelme	71.378.61	
Adók	25.230.95		Egyenleg, mint veszteség	190.036.51	
Kamatok	68.440.08				
Özleli költségek és tisztí fizetések	19.321.44				
				261.690.12	
					261.690.12

Debreczen, 1918 június hó 30-án.

INGATLANT ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Megvizsgáltuk, a könyvekkel összehasonlítottuk s azokkal mindenben megegyezőknek találtuk.
 Az igazgatóság.
 A felügyelő-bizottság.

Exomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-t út 42., a főpostával szemben.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám

Yanuló aki legalább 2 gimnáziumot reált, vagy polgárit végzett, felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó magasszárú elegáns női cipő 46 os szám. Beth'ent-utca 12

Raktári hordók kigyalu'va
 10-180 becto. kádak és szállító hordók minden nagyságban újonnan eladók
ADLER & SOHN
 Wein- und Fasshandlung
 Wien, III., Rasumofskyg. 37.
 Telegramm: Adlersohn Wien
 Telefon 3570

Ház eladó. Arany János-utca 28. számú ház eladó. Feltételek megtudhatók dr. Geiger Miklós ügyvéd irodájában, Arany János-utca 2., II. emelet

Takarításra (irodahelyiségeknek) alkalmas jó munkás felvétetik Riac-utca 49., 2-ik udvar.

Eladó Ondódon 10 és fél hold elsőosztályú szántóföld a nagynyegyes szőlőben, Jona tanya mellett, Perenczdőlő szőlő, Értekeznetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Lakást és megfelelő fizetést kap házaspár (férfi foglalkozását folytathatja) vagy asszony esetleg nagyobb leánnyal, házi dologért. Darabos-utca 33.

Eladó Ondódon 20 hold tanya 10. dbirtok. Teljesen jó gazdasági épületekkel. Értekeznetnek Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Központú hordók jókarban eladók. Miklós-utca 22. a hazuiadonossal.

Kifutó fiu
 jófizetéssel és mellékeresettel azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Gummi-bélyegzőt

pecsénymótt és mindenféle vésést fémbe készít:
PAULO
 vésnök
Battányi-utca 22.
 (Gummi-bélyegzőt 24 óra alatt készítek.)

Irodába ajánlok jó fizetés mellett kereskedelmit végzett, gyakorlatlalt bíró urileány. Cím a kiadóhivatalban.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszeze, vagy záloglevé van eladó, hívja meg Krámer. Arany Bika-bérbáz 3.

Rikkancsok

azonnal felvétetnek a kiadóhivatalban.

Eladó Samsoni-ut mentén Geréby telepen, a vámház mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal a szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléképítményekkel ellátott lakást, 10- és tehénistállót, sertés és aprómarha ólakat, görét stb. Az egész telek drót kerítéssel van körülvéve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. Értekeznetni a Debreczeni Gazdák Bankja r.t-nál, Kossuth-u. 17.

Pénzbeszedő-szolgát

keresünk jó fizetéssel és jutalékkal
Hoffmann és Kronovitz
 könyvnyomda, Debreczen
 Ferenc József-ut 49. sz.

Különbő cég tábla

és egy üvegajtó eladó Darabos-utca 7. sz. alatt.

Lapkihordó asszony

jó fizetés mellett felvétetik a kiadóhivatalban.

VISZKETECSÉGET, SÓMÓRT, RÜHT
 a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett „**SKABOFORM-KEMŐCS**”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fleisch-félet kérjünk. Próbatégely K 4.—, nagy tégely K 6.—, családi tégely K 15.—. Kapható a neybeni gyógyszerárakban vagy direct a készítőnei rendelhet: **Dr. Fleisch B.** „Korona” gyógytára, Győr.
 Vételnel a „**SKABOFORM**” védjegyre ügyeljenek.